

EXPUNERE DE MOTIVE

Prezenta propunere legislativă își propune să corecteze deficiențele care există astăzi în ceea ce privește tragerea la răspundere penală a organelor de conducere ale entităților auditate de Curtea de Conturi. Unul dintre motivele pentru care prejudiciile aduse fondurilor publice nu sunt recuperate, deși acestea sunt considerabile, valoarea cumulată pentru exercițiul financiar 2023 ridicându-se la 758 milioane lei¹, rezidă în conduita organelor de conducere ale entităților auditate, care fie nu dispun, fie nu urmăresc măsurile necesare recuperării acestora.

Legea nr. 94/1992 privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi reprezintă pilonul fundamental în arhitectura controlului financiar public din România. Unul dintre mecanismele esențiale instituite de această lege pentru protejarea fondurilor publice este cel al recuperării prejudiciilor constatate în urma acțiunilor de audit, iar art. 64 instituie tocmai în acest scop o formă de răspundere penală specială pentru conducerea entității auditate care nu asigură ducerea la îndeplinire a măsurilor dispuse de Curtea de Conturi.

Cu toate acestea, tragerea la răspundere a persoanelor cu funcții de conducere rămâne, în practică, aproape imposibil de realizat, întrucât norma impune îndeplinirea cumulativă a două cerințe, atât nedispunerea, cât și neurmărirea măsurilor transmise, fiind astfel suficient ca organele de conducere să dispună formal măsurile, fără a le urmări până la recuperarea efectivă a prejudiciului, pentru ca fapta să nu întrunească elementele infracțiunii, rămânând nesancționată.

Deficiențele actuale ale art. 64, care permit eludarea răspunderii penale printr-un formalism administrativ lipsit de finalitate, fac necesară o intervenție legislativă concretă. Astfel cum s-a arătat, de lege lata, conjuncția „și” impune o condiție cumulativă, astfel încât pentru îndeplinirea condițiilor de tipicitate a infracțiunii este necesară atât o omisiune în dispunerea măsurilor, cât și o omisiune în urmărirea lor. Cu alte cuvinte, dacă organele de conducere dispun o singură măsură din cele transmise de Curtea de Conturi, fără a o urmări nici măcar pe aceasta, condițiile de tragere la răspundere penală nu mai sunt îndeplinite.

Prin separarea textului în două ipoteze distincte, construind o infracțiune cu conținuturi alternative, pe de o parte, sancționarea neinițierii procedurilor de recuperare, iar pe de altă parte, sancționarea neurmării efective a acestora, se elimină posibilitatea ca organele de conducere să simuleze conformarea prin simpla emitere a unui act formal. Astfel, vor fi acoperite atât pasivitatea inițială, cât și cea ulterioară, necesitatea unei asemenea intervenții fiind recunoscută și în doctrină².

În același timp, propunerea vizează majorarea limitelor de pedeapsă, în condițiile în care sancțiunea actuală este insuficientă pentru a produce un efect real de descurajare.

¹ Curtea de Conturi a României, *Raport de activitate pe anul 2024*, p. 37, disponibil la: <https://www.curteadeconturi.ro/wp-content/uploads/2025/11/Raportul%20de%20activitate%20pe%20anul%202024.pdf>

² Daniela Dediu, „Infracțiunea prevăzută în art. 64 din Legea nr. 94/1992 privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi”, *Revista Pro Lege*, nr. 3/2017, pp. 25-43

Limitele reduse permit, de regulă, aplicarea unor soluții neprivative de libertate și atrag termene de prescripție scurte, incompatibile cu specificul controalelor de tip „follow-up”, care intervin la intervale mari de timp, existând astfel riscul ca faptele să nu mai poată fi sancționate la momentul sesizării organelor judiciare. În consecință, se are în vedere majorarea limitelor pedepsei cu închisoarea de la 1 la 5 ani, eliminând totodată posibilitatea sancționării cu amendă penală, pentru a reflecta gravitatea reală a prejudiciilor și a asigura atât un termen de prescripție adecvat, cât și un efect preventiv sporit.

Nu în ultimul rând, introducerea interdicției de a ocupa o funcție de conducere în cadrul unei persoane juridice de drept public ca pedeapsă complementară răspunde necesității de a corela sancțiunea penală cu natura și consecințele faptei. În contextul în care infracțiunea vizează tocmai exercitarea defectuoasă a atribuțiilor de gestionare a fondurilor publice, îndepărtarea temporară de la exercitarea unor astfel de funcții are un rol preventiv clar, limitând riscul reiterării unor comportamente similare și contribuind la creșterea responsabilității în sectorul public.

În concluzie, modificările pot fi consultate în tabelul comparativ prezentat mai jos.

TABEL COMPARATIV

LEGE pentru modificarea art. 64 din Legea nr. 94/1992
privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi

Text actual	Text propunere legislativă
Capitolul VII - Abateri și sancțiuni din Legea nr. 94/1992 privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi	
Art. 64 (1) Nerecuperarea prejudiciilor, ca urmare a nedispunerii și a neurmăririi de conducerea entității a măsurilor transmise de Curtea de Conturi, constituie infracțiune și se pedepsește cu închisoare de la 3 luni la un an sau cu amendă.	La articolul 64, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins: <i>„(1) Nerecuperarea prejudiciilor ca urmare a:</i> a) <i>nedispunerii de către conducerea entității a măsurilor transmise de Curtea de Conturi;</i> b) <i>neurmăririi de conducerea entității a măsurilor transmise de Curtea de Conturi,</i> <i>constituie infracțiune și se pedepsește cu închisoare de la 1 la 5 ani și interzicerea dreptului de a ocupa o funcție de conducere în cadrul unei persoane juridice de drept public”.</i>

Inițiatori:

Oana MURARIU - deputat USR

Stelian-Cristian ION - deputat USR

Alexandru-Paul DIMITRIU - deputat USR

Dumitru VĂDUVA - deputat USR

Elena-Simona SPĂTARIU - senator USR

Vasile-Ciprian RUS - senator USR

Alina Șteier - senator USR

**Propunere legislativă pentru modificarea art. 64 din Legea nr. 94/1992
privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi**

[illegible]

privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi

[illegible]